

We Lwowie, dnia 25. czerwca 1901.

Aleg. 119

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu gminie miasta Nowego Sącza koncesyi do pobierania opłat kopytkowych.

Wysoki Sejmie!

Udzielone gminie miasta Nowego Sącza ustawą z dnia 7. marca 1873 r. Nr. 238. Dz. u. kr. na czas nieoznaczony prawo poboru myta kopytkowego, wygasło z końcem roku 1900 w myśl postanowienia §. 9. ustęp 7. ustawy krajowej z dnia 5. lipca 1897 r. Nr. 43. Dz. u. kr.

Z tego powodu Magistrat miasta Nowego Sącza wniósł za pośrednictwem Wydziału Rady powiatowej w Nowym Sączu prośbę do Wydziału krajowego o wyjednanie koncesyi na dalszy pobór opłat kopytkowych.

Z zamknięć rachunkowych za lata 1896, 1897, 1898 i 1899 okazuje się, że zwyczajne dochody miejskiego funduszu drogowego wynosiły przecięciowo rocznie 32.814 K., z czego prawie połowę, bo przeciętnie 14.438 K. rocznie dostarczały opłaty kopytkowego.

Miasto Nowy Sącz wskutek kilkakrotnego pożaru a ostatniego w roku 1894 poniosło znaczne uszkodzenia dróg a przedewszystkiem ścieków i chodników przy wykonywaniu nowych budowli i spowodowanego tym sposobem zużycia przez wywożenie w bardzo wielkiej ilości gruzu, następnie dostawianie nowych materyałów, budowanie rusztowań i t. p.

Nadto przystąpiono do uregulowania ulic co do ich kierunku, szerokości i wzniesienia.

Roboty te częściowo zostały wykonane, ale bardzo wiele pozostaje jeszcze do zrobienia, ażeby przynajmniej w głównych ulicach doprowadzić drogi, chodniki i ścieki do należytego stanu.

Według przedłożonego przez Magistrat m. Nowego Sącza i zatwierdzonego przez Radę miejską programu robót drogowych na najbliższe dziesięciolecie okazuje się konieczność następujących wydatków na konserwację tudzież na nowe budowle drogowe:

1. stałe roczne wydatki na administracyę i konserwacyę istniejących dróg, chodników, ścieków, parkanów, zakupno rekwizytów drogowych i t. p. wynoszą średnio 7.560 K. zatem na 10 lat . . . . . 75.600 K. — g.

2. rekonstrukcyja:

a) chodnik w ulicy Długosza brakujących 145 m. b.	2.199	„	40	„
b) przeszutrowanie drogi do Dunajca 600 m. b. wraz z mostami	5.600	„	35	„
c) rozszerzenie ulicy Jagiellońskiej i uporządkowanie na długości 25 m. b.	604	„	86	„

Do przeniesienia . . . . . 84.004 K. 61 g.

Z przeniesienia		84.004	K.	61	g.
d)	uporządkowanie ulicy Pijarskiej na dł. 150 m. b. wybrukowanie	3.330	"	—	"
e)	wykupno gruntu w ul. św. Kunegundy 250 m ²	2.000	"	—	"
f)	wykupno gruntu w ul. Jagiellońskiej i uporządkowanie na dług. 150 m. b.	4.316	"	—	"
g)	chodnik w ul. Jagiellońskiej między realnościami Jakubowskiego i Filipka dł. 118 m. b.	1.965	"	60	"
	chodnik w ul. Jagiellońskiej między Filipkiem a Försterem dł. 115 m. b.	2.248	"	46	"
	chodnik w ul. Jagiellońskiej między Lipińskiego a Lampla dług. 130 m. b.	2.951	"	—	"
	chodnik w ul. Jagiellońskiej między Dra Zielińskiego a ul. Zieloną 425 m. b.	9.489	"	50	"
h)	otwarcie ulicy od kolonii kolejowej do ul. św. Kunegundy 270 m. b.	3.557	"	60	"
i)	chodnik w ulicy Podwałe dł. 102 m. b. z wykupnem gruntu i domu	3.474	"	—	"
j)	regulacja ul. Szwedzkiej 54 m. b. z wykupnem gruntu i domu	26.321	"	71	"
k)	przebrukowanie rynku i założenie częściowe chodników	20.988	"	60	"
l)	przebrukowanie ulicy szkolnej 56 m. b.	1.183	"	60	"
m)	regulacja ul. Szpitalnej 240 m. b. z wykupnem kamienicy i gruntu	25.236	"	80	"
n)	ulica z kolonii kolejowej przed nowemi koszarami 470 m. b.	16.342	"	41	"
o)	" " " " " " 430 m. b.	15.846	"	20	"
p)	przebrukowanie ulicy św. Ducha	1.243	"	20	"
r)	" " " " " " Lwowskiej 230 m. b.	5.150	"	—	"
s)	chodnik w ulicy Jagiellońskiej 220 m. b. od szpitala wojsk. do realności Zamojskiej	2.014	"	—	"
t)	chodnik w ulicy Jagiellońskiej od realn. Zamojskiej do Adameczyka 250 m. b.	3.623	"	80	"
u)	chodnik w ulicy Jagiellońskiej od Dyrekcyi skarbu do koszar 20 p. p. 360 m. b.	7.801	"	60	"
w)	chodnik w ulicy Jagiellońskiej od ulicy Szpitalnej do ulicy Zielonej 425 m. b.	7.556	"	50	"
x)	chodnik w ul. Długosza dł. 300 m. b. od ulicy Szpitalnej do ulicy Małeckiego z wykupnem domów	17.118	"	—	"
y)	wybrukowanie ulicy Kazimierza 320 m. b.	2.592	"	60	"
z)	wybrukowanie placu Trzeciego Maja	2.845	"	60	"
α)	chodnik w ulicy Krakowskiej 280 m. b.	4.332	"	20	"
β)	" " " " Kościuszki 105 m. b.	2.879	"	20	"
γ)	przebrukowanie ulicy Długosza	17.492	"	50	"
δ)	chodnik w ulicy Matejki 165 m. b.	2.208	"	60	"
ε)	" " " " płytki 400 m. b.	3.028	"	80	"
η)	regulacja ulicy do Młynów 200 m. b.	3.720	"	—	"
θ)	przedłużenie ulicy Zielonej od ulicy Matejki 70 m. b. z wykupnem domu	13.175	"	20	"
ι)	przeprowadzenie drogi przez Pierzchalskówkę 260 m. b.	2.933	"	80	"
κ)	" " " " od koszar obrony kraj. do ulicy Zielonej 660 m. b.	6.488	"	80	"
λ)	rozszerzenie drogi kolejowej 710 m. b. z wykupnem gruntów	35.366	"	—	"
μ)	chodnik w ul. Grodzkiej od koszar do Simona	1.746	"	40	"
razem		366.572	K.	89	g.

Tymczasem stan funduszków drogowych miasta Nowego Sącza jest w tym stopniu niekorzystny, że wskutek zaległości wypłat za budowle drogowe wykonane w latach ubiegłych i potrzeby wyrównania tych zaległości, które wynoszą kwotę 22.319 K 45 h., Ma-

gistrat miasta Nowego Sącza był zmuszony w r. 1901. zaprzestać nawet jakichkolwiek nowych robót, ograniczając się jedynie do konserwacji i poprawy istniejących dróg i chodników.

Niezbędne wydatki na ten cel w r. 1901. wynoszą 8.672 K 37 h.

Oprócz tego gmina Nowego Sącza ma do zapłacenia w r. 1901. tytułem należności biernych sumę 22.319 „ 45 „

Razem przeto wydatki drogowe na rok 1901 wynoszą kwotę . . . . . 30.991 K 82 h.

Po wyrównaniu zaległości przystąpi Magistrat m. Nowego Sącza począwszy od r. 1902. do budowy drogowych objętych powyżej poszczególnym programem, według którego wydatki na każdy rok wynosić będą przeciętnie po 36.658 K.

Suma ta przechodzi zwyczajną możność finansową gminy miasta Nowego Sącza i bez pomocy dochodów z kopytkowego nie byłaby w stanie podołać wytkniętemu zadaniu.

Przedstawiwszy niezbędne potrzeby miasta Nowego Sącza na polu rozwoju komunikacji, Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem gminie miasta Nowego Sącza dalszej koncesyi na trzy lata do pobierania opłat kopytkowych na tych samych warunkach co do wysokości wymiaru jak dotychczas i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną .|. ustawę.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:
St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:
Antoni Jaxa Chamiec w. r.
Członek Wydziału krajowego.

U S T A W A

z dnia . . . . o udzieleniu gminie miasta Nowego Sącza koncesyi na pobór opłaty myta kopytkowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje :

Art. I.

Dla ulżenia ciężaru utrzymywania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich udziela się gminie miasta Nowego Sącza na przeciąg lat trzech od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy prawo do pobierania myta kopytkowego pod warunkami poniżej określonymi.

Art. II.

Gmina miasta Nowego Sącza pobierać ma myto kopytkowe na następujących sześciu do miasta prowadzących drogach w miejscu, gdzie wchodzą w obręb miasta :

1. na drodze do Chełmca przed mostem żelaznym na Dunajcu ;
2. na drodze krajowej Tarnowsko-Sądeckiej przed mostem przetakowskim ;
3. na drodze państwowej od strony gminy Załubińcze wiodącej do Grybowa ;
4. na drodze powiatowej wiodącej z Nowego Sącza do Krynicy ;
5. na drodze krajowej Tarnowsko-Niedzieckiej wiodącej do Starego Sącza.
6. na drodze bocznej wiodącej do Gorzkowa obok cmentarza chrześcijańskiego.

Art. III.

Opłata myta kopytkowego ma być raz tylko przy wstępie do miasta pobieraną, według następującego wymiaru :

1. od konia, muła lub osła w zaprzęgu 6 (sześć) h.
2. od każdej sztuki bydła rogatego w zaprzęgu 4 (cztery) h.

3. od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od konia wierzchowego, od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, tudzież od bydła drobnego 2 (dwa) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty myta kopytkowego.

Art. IV.

Przy poborze myta kopytkowego mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych, lub o znizeniu tychże.

Art. V.

Dochód z myta kopytkowego nie może być obrócony na żaden inny cel jak tylko na brukowanie lub szutrowanie ulic, placów i dróg miejskich i na zakładanie lub utrzymywanie na nich ścieków, kanałów i mostów.

Art. VI.

Zużycie dochodu z myta kopytkowego na opędzenie kosztów utrzymania ulic, placów i dróg miejskich, nie uwalnia miasta od obowiązku utrzymania ich wogóle i w dobrym stanie i używania na ten cel prestacyj mieszkańców miasta według postanowień ustawy drogowej.

Art. VII.

Każdego roku przedłoży gmina pobierająca myto kopytkowe przed rozpoczęciem roku budżetowego Wydziałowi powiatowemu preliminarz tych robót, które zamierza w tym roku wykonać i pokryć prawdopodobnie spodziewanym dochodem z myta kopytkowego podług postanowień powyższego artykułu VI.

Art. VIII.

Najpóźniej w cztery tygodnie po upływie każdego roku budżetowego wykaże gmina pobierająca myto kopytkowe Wydziałowi powiatowemu, czyli i o ile prelininowane na ten rok z funduszu poboru myta kopytkowego, oraz z innych zasobów ustawą drogową i regulaminem drogowym wskazanych, roboty uskutecznione zostały i czy cały dochód, który z tych źródeł wpłynął do miejscowego funduszu dróg gminnych, był na powyższe roboty obrócony i wyczerpany.

Art. IX.

Kontrolę nad robotami około utrzymania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich, pokrywanemi z funduszu poboru myta kopytkowego wykonuje Wydział powiatowy, a względnie Wydział krajowy w myśl §. 35. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43., przyczem służy mu prawo przedsięwzięcia stosownych środków zaradczych na koszt gminy pobierającej myto kopytkowe.

Art. X.

Gdyby gmina miasta Nowego Sącza pobierająca myto kopytkowe wymienionych w tej ustawie warunków nie dopełniła, zarządzi polityczna władza powiatowa środki przymusowe wskazane ustawą drogową z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43 i wykonawczym regulaminem z dnia 20. grudnia 1897 Dz. u. kr. Nr. 72. Jeżeliby zwykłe środki przymusowe nie skutkowały, a organa miejskie nie utrzymywały ulic, placów i dróg miejskich w dobrym stanie lub używały w sposób nieodpowiedni funduszu pochodzącego z poboru myta kopytkowego lub innych dochodów miejscowego funduszu dróg gminnych, natenczas obejmie Wydział powiatowy bezpośredni zarząd wyżej wymienionych ulic, placów i dróg, niemniej też funduszów w myśl postanowień §. 38. ustawy drogowej z 5. lipca 1897.

Art. XI.

Od zwierząt w art. III. poszczególnionych, to jest opłatą myta kopytkowego objętych, nie będzie gmina miasta Nowego Sącza pobierała żadnej innej opłaty podczas dni targowych lub jarmarcznych.

Art. XII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
